

A fogadóország tisztsége

A DÉLI HATÁR közelében működő menekülttáborokat látogatott meg tegnap Baranya megyében Sadako Ogata, az ENSZ menekültügyi főbiztosa.

MAGYARORSZÁG mint fogadóország minden lehetséges eszközzel segíti a hozzánk érkezett menekülteket, ám hosszabb távon megoldást csak a megelőző intézkedések és az önkéntes hazatelepülés feltételeinek megteremtése nyújthat – mondta Göncz Árpád az ENSZ menekültügyi főbiztosával folytatott tárgyalásán. Az államfő hangsúlyozta: az emberi jogok, kisebbségi jogok megadása megszüntetné a menekülés egyik fő okát.

A KÖLTSÉGVETÉSI MÉRLEG hiánya 1992-ben várhatóan jóval nagyobb lesz a tervezettnél, de valószínűleg nem haladja meg a múlt évi deficitet – jelentette be Kupa Mihály. Hozzátette: az EBRD közgyűlésén kiderült, hogy számos kelet-európai ország is küzd hasonló problémákkal: a pri-

vatzáció előrehaladtával ugyanis a korábbinál jóval kevesebb adóbevétel folyik be. Az első negyedévben kialakult, a prognosztizáltnál nagyobb hiány azonban nem jelenti az infláció elszabadulását – szögezte le a pénzügyminiszter.

MAGYARORSZÁGON, Csehszlovákiában, Bulgáriában és Romániában már megkezdődött a stabilizáció. Az Európa Bank forrásai behatároltak, s azokat elsősorban a magánszektor fejlesztésére koncentrálna. Az Európai Közösség megnyitja piacait a kelet-európai országok áruai előtt, és jelentős támogatást nyújt például a Phare-programon keresztül is ezeknek az országoknak – mondta a bank közös piaci kormányzója.

AZ ORVOS KÖTELES ELLÁTNÍ a hozzá bejelentkezett biztosítottakat, az azonnal ellátásra szoruló betegeket – mondja ki a ma érvénybe lépő háziorvosi ellátásról szóló jogszabály. A tevékenységhez szakképesítés szükséges, amelyet 1998. december 31-éig meg kell szerezniük az érintetteknek.

Mondja, marha, mért oly bús?... Áfészkelődések

Változik a világ: most a Canossáját járó szövetkezeti szektor emeli fel szavát a korábban elnyomott, sanyargatott, megfélemlített magánszektor ellenében. Tegnap a Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetek Szövetségének (ÁFEOSZ) elnöke, dr. Szilvasán Pál kijelentette: „Nem kérünk mást a kormánytól, minthogy ha a szövetkezetek bebizonyítják életképességüket, e szektor térnyerését a privát szféra térnyeréseként értékeljük az állami tulajdon terhére”.

A látszólag jámbor óhaj, mely a szövetség székházában egy szűk körű háttérbeszélgetésen hangzott el, valójában csavaros észjárásra vall. Hiszen amennyiben a szövetkezeteket a magánvállalkozókkal egy lapon kezelik, attól fogva az átalakuló „szövik” ugyanazokat a hitelkonstrukciókat s más támogatási formákat élvezik, mint a kiemelten támogatandó magánzók és kisvállalkozásaik.

A kormány és az ÉFEOSZ végre, két év múltán beszélőviszonyba került egymással. Szabó Tamás, a privatizációért is felelős tárca nélküli miniszter felkérte a szövetséget, dolgozzák ki az együttműködés mi-kéntjét közösen.

Egyelőre azonban az általános és fogyasztási szövetkezetek is a rendszerváltás utáni legitimációjukért küzdenek. Elhúzódó ez a megtisztulási folyamat. Két éven át a szövetkezeti elnökök csöndesen várták, hogy főntről farba rúgják őket. Ez nem történt meg, ellenben az öröklött szövetkezeti szektor új alapokra helyezése is váratott magára. A létbizonytalanság nem tett jót itt sem. Végre a sarkalatos szövetkezési törvények mozgásba hozták az ágazatot. Június 30-ig sor kerül a régi szövetkezetek átalakulásá-ra, év végén pedig az ÁFEOSZ kongresszusa várhatóan a szövetség megújulásához vezet.

Kevés a biztató jel a mozgalom gyors megújulására, mert mint mindenütt, itt is gátat vet a

nagyratörő terveknek a tőkehiány. A külföldi addig nem ruház be szövetkezetekbe, míg nem látja egyértelműen a szektor jövőjét. Idehaza pedig a pénztelenség nem ismer határokat. Mit tehet nehéz helyzetben az ÁFEOSZ? Egyetértésre jutott például tagságának jó részével abban, hogy az élelmiszerüzleteket nem adják el, a gyors fölemelkedés reményében. Ugyanakkor bizonyos profiltisztítást végeznek, a fogyasztási és értékesítési tevékenységet fenntartva s korszerűsítve.

A tudósító, hallva a kezdeményezéseket – melyek közül különösen figyelemre méltó a debreceniek nagybani piaca – kissé elszomorodik. A fejlett világ ugyanis a tőke koncentrációjánál tart, miközben mi most szedjük szét az „átkosból” örökölt, régi formájában valóban nem tartható nagy cégeket, szövetkezeteket, központokat. Így kell ennek lennie alighanem, csak előrevetíti egy keserves hosszú kullogás árnyékát. S még valami: öröndetes, ha megújul a fogyasztás és értékesítés vidéki hálózata. (Az áfészeket kizárólag Budapesten s környékén verték szét.) Csak jusson disznó a helyi mészárszékre, tej az átalakuló elosztóhelyekre. Hisz manapság a sertésben semmi haszon. A marháért pedig fizet az állam – ha levágják...

Információk, kitüntetések

Csupáncsak jószándékkal nem lehet jó döntést hozni, a döntéshozóknak információra is szükségük van – így összegezte ajánlatát dr. Klónkai László, a Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei igazgatója az önkormányzat tudományos és felsőoktatási bizottságának tegnapi ülésén. A KSH meghívott vezetője a statisztikai hivatal és a szegedi önkormányzat együttműködésének lehetőségeiről beszélt, felajánlván, hogy intézménye, amennyiben a bizottságok és képviselők igénylik, megrendelésre Szegedre vonatkozó statisztikai elemzéseket és értékeléseket szolgáltat az önkormányzati munkához. Az információk szolgáltatás máris érdeklődést keltett, s a jelenlévő dr. Ványai Éva alpolgármester javaslatára ennek nyomán jövőre Szeged napján valószínűleg már megjele-

nik az első, a a város adatait összefoglaló reprezentatív évkönyv.

A kulturális bizottság után a tudományos és felsőoktatási testület is meghozta javaslatát a szegedi díszpolgári cím idei jelöltjéről, s dr. Mécs Imre bizottsági elnök indítványára javaslatot tett arra is, hogy a város napján átadott legfőbb kitüntetésnek alapítsák meg alacsonyabb fokozatát is. Ezzel lehetővé tennék, hogy a város egy évben több méltó polgárát is elismerésben részesítse.

Az ülésen dr. Raskó István és dr. Horváth Gábor javaslatot nyújtott be a szegedi Eploratorium tervére. A tudományos-ismeretterjesztő centrum az Expo keretében épülhetne fel, és mint ilyen Közép-Európában egyedülálló volna.

S. P. S.

Egyéves munka értékelése

Szegedre látogatott tegnap délután dr. Kara Pál belügyminisztériumi államtitkár-helyettes, és találkozott a három megye önkormányzati testületeinek képviselőivel. Szóbeli tájékoztatást adott a köztársasági megbízotti hivatalban végzett egyéves munka értékeléséről.

– Tulajdonképpen próbaidő, tanulási időszak volt ez az ország 3179 önkormányzati testületei, ugyanakkor értelemszerűen a köztársasági megbízotti hivatali intézménye számára is – fejtette ki dr. Kara. – A most lezajlott ellenőrzési eljárás folyamán ebben a jogintézményben összességében kedvező irányzatokról és figyelmet érdemlő eredményekről számolhatok be.

Kérdésünkre, hogy az általánosságban pozitív értékelést milyen konkrét tényekkel tudja alátámasztani, az államtitkár-helyettes úr a következőket válaszolta:

– Egy éy alatt a három megyében csaknem 33 ezer határozatot, rendeletet hoztak az önkormányzatok, a megyei jogú Kecskemét városában 1600 oldalnyi jegyzőkönyv készült az értekezletekről, s az említett időszakban mintegy 3 ezer másodfokú határozat is született. Ha csupán ezeket az adatokat vesszük figyelembe, már akkor is kedvezően kell nyilatkoznunk az intézmény és a köztársasági megbízottnak a törvényességi ellenőrzésben végzett tevékenységéről. Úgy vélem, az elvégzett munka mindenképpen indokolja az intézmény létezésének szükségességét is.

K. F.

„A függetlenség az ítélkezésben nyilvánul meg” Új bírósági elnök: dr. Heidrich Gábor

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Emlékeztet, hogy „első körben” Csongrád és Hajdú-Bihar megyében nem sikerült betölteni a bírósági elnöki pozíciót, minthogy a megye bírái egyik akkori jelöltet sem támogatták. Ön miért csak ezután, a „második fordulóban” nyújtotta be pályázatát?

– Akkor még egy másik vezetői állásra szándékoztam pályázni, ám az első, sikertelen „forduló” után – erre egyébként munkatársaim is biztattak – megváltoztatam eredeti elképzelésemet.

– Mekkora szerepe lesz helyettesei kiválasztásában?

– Az általános helyettest a miniszter nevezi ki – az én javaslatomra. E javaslatához szükséges a megyei bírói tanács egyetértése, amely tanács 11 tagú önkormányzati bírói testület, érdekvégyesítést végez, de igazgatási feladatai is vannak, s a bírók véleményét közvetíti a bíróság elnöke felé. Céлом, hogy ne formális szervezet, „sóhivatal” legyen, hanem olyan élő, működő testület, amelyre számos kérdésben számítani tudok.

A másik három helyettes – a gazdasági, a büntető és a polgári kollégiumvezető – esetében a bírói kollégium foglal állást; a kinevezés joga ez esetben is a miniszteré.

– Éles, helyenként durva politikai csatározások közepette zajlott a bírósági elnökök kinevezése. Mennyiben érzí politikai funkciónak a sajátját? Talán az sem elhanyagolható, hogy – mivel kinevezésük öt évre szól – feltehetően három évvel „túl-élik” a kormányt?

– Semennyiben sem politikai, hanem igazgatási funkció. A politikai csatározásokra az adott alkalmat, hogy az erről szóló törvény nem egészen pontosan fogalmaz, kétféleképpen is értelmezhető. A világ számos részén az a gyakorlat, hogy a végrehajtó hatalom nevezi ki az elnököket, azaz az igazságügy-miniszter. A minisztérium azonban csak igazgatási természetű segítséget nyújt, az ítélkezési gyakorlatba nincs beleszólása. A bírói függetlenség tehát ezen országokban – hazánkban is – az ítélkezésben, s nem az igazgatásban nyilvánul meg.

– Néhány éve még az értelmiségen belül is meglehetősen alacsony volt a bírók fizetése, az ügyvédek úgymond „zsebre tették” őket, ráadásul köztudott, hogy a bírók másodállást nem vállalhatnak. Megoldotta problémájukat a tavalyi bérrendezés?

– Részben igen. 1991-ben – három részletben – összesen mintegy 60–70 százalékos fizetésemelést kaptunk. Jelenleg

egy kezdő bíró bruttó bére 34 ezer forint, úgy érzem, ez elfogadható. Ugyanakkor hozzáteszem: a bírói munka folyamatos, igen nagy idegrendszeri megterhelést jelent; egy bíró havonta mintegy hatvan polgári peres ügyet tárgyal... Megjegyzem azt is, hogy más területeken a jogászok lényegesen magasabb béreket is elérhetnek, mint amennyivel a 78 Csongrád megyei bíró bármelyike rendelkezik.

– Az átmenet időszaka kedvez az ügyvédi pályának. Gyakorta válik megyénkben bíró ügyvéddé?

– Tavaly szeptember óta négy bíró és három végzett fogalmazó ment el ügyvédnek. Az országos tendencia nálunk is érvényesül; jelentősen nőtt az ügyvédek száma. Az Ügyvédi Kamara rendszeresen megküldi az ügyvédek névsorát.

– A bírói pálya is elnöiesedett?

– Körülbelül háromnegyedük nő.

– Elnök úr! Végleg szakított a labdarúgással? Kijár a Szeged SC mérkőzéseire, mely csapatban egykor futballozott?

– Nagyon ritkán jut időm erre. A fiam mérkőzéseit azonban – ő a megyei első osztályú Tápé erőssége – sohasem mulasztom el megtekinteni.

Öböl

VILLANY. Neil Kinnock, a brit munkáspártot sorozatos választási vereségre vezénylő elnök benyújtotta lemondását. Parlamenti demokráciák logikus lépése ez, sőt szinte csoda, hogy az 1987-es, első bukás után a helyén maradhatott a Labour vezető embere. Ennyit a megszokásról és a türelemről.

Következzék Kinnock úr magyarázkodásának leglényege: pártja és ő a konzervatív többségű sajtó miatt veszített. Ismerős érv.

Mindazonáltal elképzelem magam, amint Birminghamben a lakásom előtti újságos standnál megpillantom a Sun egész oldalas címét: Ha Kinnock ma nyer, az országot elhagyó utolsó ember oltsa le a villanyt! Vállat rándítok: én mindenképp a munkáspártra szavazok, a Sunt pedig inkább ítélem hírhedtnak mint híresnek, ráadásul nem tartom izlésesnek épp a választás napján ezt a címet harsogni.

És persze elképzelem magam, a londoni, 47 éves nyelvész, két leánygyermek apját, a liberális párt lelkes szavazóját. Nem ingok meg, mert tudom, hogy bár szerte Nyugaton a liberálisok inkább formálnak véleményt, mint kormánykoalíciót, ragaszkodom a véleményemhez a szavazófülkében is. Így a Sun címlapja egyáltalán nem érdekel.

Ha pedig manchesteri cégtulaj vagyok és férfi ágon ötdíziglen konzervatív szavazó, a Sun szellemeskedése nélkül is tudom a dolgom.

Vagyis a sajtó engem nem érint meg. Akként szavazok, ahogy gondolkodom. Biztosan bennem van a hiba.

Dennis Lane

Megújul a VOSZ ?

A Vállalkozók Országos Szövetsége (VOSZ), a magyar tőke érdekvédelmi szervezete megújulásra készül a dél-alföldi régióban. A VOSZ szegedi területi csoportja központi ülést tart ma 15 órától az MTESZ Kígyó utcai székházában. A VOSZ-tagok és a még kívülről érdeklődők többek között találkozhatnak a VOSZ központját képviselő Faragó Imre nemzetközi igazgatóval és dr. Károlyi Miklós főtitkárral. Szó lesz a területi csoport eddigi eredményeiről, az érdekképviselői tárgyi feltételeiről és módjáról.

BÁLÁSRUHA-VÁSÁR!
Kiváló minőségben holland ruhák, áfész-klub (Bocskai u.-Madách u. sarok) Április 13–17-ig. ZOLI-TURI

Szeged-Tarján Építő utcában vagy közvetlen közelében sürgősen garázst bérelnék. Érd.: hétfő–péntek 17.00-ig, az 51-034-es telefonon.

EURO-PROFIL SHARP
IRODATECHNIKAI CIKKEK
MÁRKASZERVIZE
Szeged, Mikszáth K. u. 26. Tel.: 62/11-210.
SHARP

GAZDÁK, KISTERMELŐK!
Olcsón ajánljuk!
RM-2 rotációs fűkaszát
RK-165 rotációs fűkaszát
RK-185 rotációs fűkaszát
GRS-25 rendezelőt
H-5580 körbálázót
BOTOND-33H hidas traktort (50 LE)
BOTOND-18 eszközhordozó traktort (25 LE) és munkagépeit
ORKÁN 1,5 szecskázót
PRODUKER Kft.
5000 Szolnok, Kossuth L. u. 7. Tel.: (56) 37-804, 41-908, 43-415 Telex: 23-246 Telefax: (56) 41-908.

KÖZÉLETI NAPLÓ

MÁ

A VÁLLALKOZÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE szegedi területi csoportja 15 órától Szegeden, a Kígyó utca 4. szám alatt központi ülést tart, melyre várják az érdeklődőket.

PAPP ZOLTÁN, a 15-ös választókerület képviselője 18–19 óráig fogadóórát tart Szentmihályteleken, a Móricz Zsigmond Művelődési Házban.

HOLNAP

Az MDF székházban (Római körút 31.) 17 órától dr. Kiss Lajos ügyvéd jogi tanácsadást tart.

PAPP ZOLTÁN, a 15-ös választókerület képviselője 18–19 óráig fogadóórát tart a gyáláreti nyugdíjas házban.

Az ÉTE Csongrád megyei csoportja épületgépész szakosztálya 10 órakor előadást rendez Honeywell épületgépészeti automatika elemek és fűtésszabályozás címmel a Technika Háza (Kígyó utca 4.) II. emelet 16-os termében. Előadók: Krausz Zoltán és Illés Elemér (Honeywell).